

เวทีเสวนา หัวข้อ

“ปลูกได้ ตัดได้ ขยายได้ โจทย์การแก้กฎหมายป่าไม้ไทยที่ยังรอคำตอบ”

โดย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) และ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เวลา 13.30 – 15.30 น

ณ ห้องประชุมไข่มุกรูม ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา

เมื่อรัฐบาลได้ผ่านมติเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มติ ครม.) หลายกรณีเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านป่าไม้ในช่วงเวลานี้ ผู้สนใจหลายกลุ่มคาดว่าจะทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในการพัฒนาเศรษฐกิจจากภาคป่าไม้ เป็นที่น่าจับตามองว่า มติ ครม. เหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการสร้างระบบการจัดการป่าไม้ในมิติใหม่ได้จริงขนาดไหน และจะมีผลกระทบที่มีความแตกต่างจากมติ ครม. ในอดีตหรือไม่ โดยที่เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมามีมติเห็นชอบครม. ได้มีมติให้เห็นควรยกเลิกมาตรา 7 ในพระราชบัญญัติป่าไม้ (พ.ร.บ.) พ.ศ. 2484 โดยถือว่าไม้ทุกชนิดที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไม่จัดเป็นไม้หวงห้ามตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 อีกต่อไป เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องการทำให้เกิดพื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่ “ปลูกได้ ตัดได้ ขยายได้” และแก้ปัญหากรณีไม้มีค่าโค่นล้มทับบ้านสามารถตัดได้โดยไม่ต้องรอเจ้าหน้าที่ ก่อนหน้านั้นในวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ที่ประชุมครม. มีมติเห็นชอบหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทรัพย์สินอื่นเป็นหลักประกันทางธุรกิจ โดยกำหนดให้ไม้ยืนต้นตามรายการไม้ของ พ.ร.บ. สวนป่า พ.ศ. 2535 จำนวน 58 ชนิด มาเป็นหลักประกันทางธุรกิจเพื่อการขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินได้ภายในประเทศได้ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีโอกาสเข้าร่วมการประกอบธุรกิจไม้เศรษฐกิจมากขึ้น ตัวอย่างของชาวดังกล่าวนี้สร้างความยินดีให้กับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหลายกลุ่มเชื่อว่าจะทำให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมการตัดไม้มีค่าอย่างถูกกฎหมาย และสร้างแรงจูงใจให้คนสนใจเพิ่มพื้นที่ป่าในพื้นที่ของตนเองมากขึ้น

อย่างไรก็ดี คำถามสำคัญต่อสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านกฎหมาย และการส่งสัญญาณบวกของรัฐบาลนี้ คือ ด้วยสาระหลักของ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มีเป้าหมายเพื่อการควบคุมระบบการจัดการไม้ ซึ่งเขียนในยุคของการให้สัมปทานป่าไม้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2484 จากพื้นที่ป่าของรัฐและรัฐเป็นผู้จัดการหลัก กับสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่วนใหญ่แล้วการทำไม้มักจะเกิดขึ้นในพื้นที่ของประชาชน ในขณะที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวคิดที่ต้องปรับและใช้เครื่องมือทางนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชนสนใจเข้ามาทำการธุรกิจป่าไม้ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และหนุนให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่การทำไม้เศรษฐกิจเข้าร่วมรับข้อเรียกร้องมาตรฐานการรับรองที่มาของไม้สมัยใหม่ในตลาดสากลด้วยความสมัครใจ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่า โจทย์และหัวใจของการที่จะทำให้ต้นไม้ของประชาชนที่ปลูกและดูแลมาสามารถที่จะ “ปลูกได้ ตัดได้ ขยายได้” หรือสร้างป่าเศรษฐกิจให้จริง

ตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงฯ นั้น กับการตอบโต้ของรัฐบาลโดยการใช้เครื่องมือทางนโยบาย โดยลำพังการยกเลิกความเป็น “ไม้หวงห้าม” ในที่ดินกรรมสิทธิ์ และสร้างให้เกิดให้แรงจูงใจด้วยการให้ไม้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมนี้ จัดว่าเป็นการตอบโต้หลักและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้มากน้อยเพียงใด และแนวทางที่จะทำให้การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้สามารถอำนวยความสะดวกและครอบคลุมทั้งระบบการทำไม้ได้หรือเพียงใด หากมองไปยังองค์ประกอบของห่วงโซ่มูลค่าของการทำไม้เศรษฐกิจ พบว่ายังมีองค์ประกอบอีกหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการแปรรูป การตั้งโรงคั่ว การสร้างเป็นสิ่งประดิษฐ์ จนสู่การขายและการส่งออก ที่ยังไม่ได้มีการตรวจสอบผลกระทบจากการสนับสนุนทางนโยบายดังกล่าว โจทย์ที่สำคัญที่สังคมอาจจะต้องช่วยกันหาคำตอบ ณ เวลาคือ การปรับปรุงนโยบายเหล่านี้เพียงพอหรือยังที่จะตอบสนองความต้องการตลาด และหากประเทศไทยต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากภาคไม้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นยังจะต้องมีการดำเนินการอะไรประกอบอีกบ้าง

เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านป่าไม้ได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นต่อทิศทาง และร่วมค้นหาโจทย์หลักของการปรับปรุงระบบการจัดการป่าไม้และการพัฒนาเศรษฐกิจจากภาคป่าไม้ เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่สังคมและเป็นข้อเสนอแนะต่อกระบวนการปรับปรุงกฎหมายที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) และศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้จัดทำเวทีเสวนาในหัวข้อ “ปลูกได้ ตัดได้ ขายได้ โจทย์การแก้กฎหมายป่าไม้ที่ยังรอคำตอบ” ขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2561 เวลา 13.30 – 15.30 น ณ ห้องประชุมไชน่ารูม ศูนย์วนศาสตร์ชุมชน เพื่อคนกับป่า (รีคอฟ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนและวิเคราะห์ทิศทางและความสอดคล้องของนโยบายต่อสถานการณ์และระบบการจัดการไม้ในปัจจุบัน
2. เพื่อสร้างการเรียนรู้และให้ข้อมูลให้กับสังคมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสนใจต่อความเป็นไปของสถานการณ์การปรับปรุงนโยบายด้านป่าไม้และระบบการจัดการไม้เศรษฐกิจ

กลุ่มเป้าหมาย

เปิดเป็นเวทีเปิดสาธารณะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมรับฟัง

1. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสวนป่า
2. นักธุรกิจค้าไม้
3. ข้าราชการกรมป่าไม้ (สำนักรับรองการป่าไม้ สำนักกฎหมาย สำนักอนุญาต สำนักส่งเสริมการปลูกป่า)
4. กระทรวงพาณิชย์
5. กลุ่มสหกรณ์สวนป่า และ เกษตรกร
6. สื่อมวลชน

รวมทั้งสิ้นประมาณ 50 คน

วัน เวลา สถานที่

วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2561 เวลา 13.30 – 15.30 น ณ ห้องประชุมไชน่ารูม ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<p>กำหนดการ</p> <p>ปลูกได้ ตัดได้ ขายได้ โจทย์การแก้กฎหมายป่าไม้ไทยที่ยังรอคำตอบ</p> <p>โดย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) และ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p> <p>วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2561 เวลา 13.30 – 15.30 น</p> <p>ณ ห้องประชุมไชน่ารูม ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>	
เวลา 13.30-14.00	ลงทะเบียนผู้ร่วมงาน
เวลา 14.00-14.10	ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดเสวนา
เวลา 14.10 -15.30	เริ่มเสวนา ในหัวข้อ “ปลูกได้ ตัดได้ ขายได้ โจทย์การแก้กฎหมายป่าไม้ไทยที่ยังรอคำตอบ” มีผู้ร่วมเสวนา

	<ol style="list-style-type: none"> 1.คุณพิกุล กิตติพล เกษตรผู้ปลูกสวนป่า 2.คุณคมวิทย์ บุญธำรงกิจ สมาคมธุรกิจไม้ 3.ผศ.ดร.นิคม แหลมสัก คณะบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4. ดร. เดชรัตน์ สุขกำเนิด หัวหน้า ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 5. คุณบรรจง วงศ์ศรีสุนทร ผู้อำนวยการสำนักรับรองการป่าไม้ กรมป่าไม้
เวลา 15.30 -15.45	สรุปการเสวน และปิดเวที